

A feladat állításainak bizonyításához előrebocsátunk néhány megjegyzést. Világos, hogy egy konvex sokszögben addig húzhatunk meg egymást nem metsző átlókat, amíg a sokszöget csupa háromszögre nem bontjuk. (A közös végpontokat a következőkben nem tekintjük metszéspontnak.)

Ismeretes, hogy bárhogyan történik ez a felbontás, konvex n -szögben ehhez $n - 3$ átló szükséges, és azok $n - 2$ háromszöget hoznak létre. (Lásd pl. Matematikai Versenykérdések III., 1985. évi 1. feladat 2. megjegyzés, 295. oldal.)

A feladat két állítás bizonyítását kívánja. Az elsőt teljes indukcióval bizonyítjuk.

Nyilvánvaló az állítás helyessége háromszögekre (0 átló elhagyása után meghúzható 0 egymást nem metsző átló), és négyszögekre is. Legyen a továbbiakban $m \geq 5$, egy konvex m -szög $A_1 A_2 \dots A_m$, és tegyük fel, hogy konvex $(m - 1)$ -szögekre igaz az állítás. Legyen az m -szögben elhagyva tetszés szerint $m - 3$ átló.

Nézzük a második szomszéd csúcsokat összekötő átlókat, nevezzük ezeket a továbbiakban kis átlóknak. Mivel $m \geq 5$, minden kis átlóhoz egyértelműen tartozik a végpontjai közti, azaz a kis átló által lemetszett csúcs. A kis átlók száma tehát m , s így nincs mindegyik elhagyva. Van köztük olyan, amelyik nincs elhagyva, de az általa levágott csúcsból induló átlók közt van elhagyott. Ez nyilvánvaló, ha az elhagyott átlók közt nincs kis átló.

Ha nem ez a helyzet, akkor pl. $A_1 A_3, A_2 A_4, \dots, A_{m-1} A_1, A_m A_2$ sorrendben végighaladva a kis átlókon találunk el nem hagyottat, amire következõ el van hagyva. Válasszuk a számozást úgy, hogy $A_2 A_m$ nincs elhagyva, $A_1 A_3$ el van hagyva. Ekkor az $A_2 \dots A_m$ konvex $(m - 1)$ -szög átlói az eredeti sokszögben is átlók, és közülük legfeljebb $m - 4$ van elhagyva, mert az $A_1 A_3$ elhagyott átló az $(m - 1)$ -szög átlói közt nem szerepel (4. ábra). Így az $(m - 1)$ -szögben meghúzható $m - 4$ egymást nem metsző átló az el nem hagyottak közül. Az m -szögben ezekhez hozzávehetjük az $A_2 A_m$ átlót, mert ez az $(m - 1)$ -szögnek oldala, így egyrészt nincs a meghúzott átlók között, másrészt nem metszi azokat. Az állítás helyessége tehát öröklődik az m -szögre is, így minden konvex sokszögre igaz.

A második állítás igazolására megadunk egy $A_1 A_2 \dots A_n$ konvex n -szögben $n - 2$ átlót úgy, hogy azok elhagyása után ne lehessen a maradók közül $n - 3$ egymást nem metszőt kiválasztani. Erre több lehetőség is kínálkozik.

1. Hagyjuk el az A_2 -ből induló átlókat és $A_1 A_3$ -at (5. ábra). A maradék átlók éppen az $A_1 A_3 \dots A_n$ $(n - 1)$ -szög átlói. Ezek közül kellene $n - 3$ egymást nem metszőt kiválasztani. Láttuk azonban, hogy ebből csak $n - 1 - 3 = n - 4$ nem metsző átló választható ki. Ezzel igazoltuk a második állítást.

2. A második állítás igazolására alkalmas az is, ha a kis átlókat hagyjuk el az $A_1 A_3$ és az $A_2 A_4$ kivételével (6. ábra). Ismeretes ugyanis, hogy egy konvex n -szögben tetszés szerinti $n - 3$ egymást nem metsző átló közt mindig van legalább két kis átló. (A korábban idézett helyen a 3. megjegyzés c) pontja, 295. oldal.) A leírt elhagyás mellett azonban csak két meghúzható kis átló van, de azok metszik egymást. Ezzel újabb bizonyítást adtunk a második állításra.

Megjegyzések. 1. A versenyzők a fentiekben idézett segédtelemek közül azokat, amelyeket felhasználtak, be is bizonyították.

2. Az első állításnál négyszög esetén bármelyik átlót hagyjuk el, a másikat kell kiválasztanunk. Megadunk $n \geq 5$ -re is $n - 3$ átlót úgy, hogy azok elhagyása esetén csak egyféleképpen lehessen $n - 3$ egymást nem metsző átlót kiválasztani. Ehhez ötletet ad a 2. állítás igazolására adott 2. ellenpélda és annak igazolása.

Hagyjuk el az $A_1 A_2 \dots A_n$ sokszögből a kis átlókat, kivéve az $A_{n-1} A_1$, az $A_n A_2$ és az $A_1 A_3$ átlót. Ekkor egyedül az A_1 csúcsból induló átlók kiválasztása ad megoldást. Állításunk igazolására megmutatjuk, hogy semelyik $A_i A_j$ átló sem szerepelhet a kiválasztottak közt, ha $2 \leq i < j \leq n$ (7. ábra). Mivel átlóról van szó, és az $A_i A_{i+2}$ átló el van hagyva, így $A_i \dots A_j$ legalább 4-oldalú konvex sokszög, és ebben legfeljebb az $A_i A_{j-1}$ és $A_{i+1} A_j$ kis átló nincs elhagyva, ezek azonban metszik egymást. ($j = i + 3$ esetén ezek is elhagyott átlók.) Ezzel igazoltuk az állítást.

